

slag, som jeg principalt tilraader at stemme for, bliver vedtaget i begge Ting, vil blive, at der kommer til at foreligge den Situation, at de gamle Menighedsraad dø den 1. Januar 1910. Denne Død vil jeg søge at hindre ved at komme med et Forslag, der hurtigt maatte kunne føres igennem i Folketing og Landsting, om en Forlængelse af de gamle Menighedsraads Liv, indtil Valget efter den nye Lov havde fundet Sted, og de nye Menighedsraad vare traadte i Kraft. Naar man i begge Ting havde stemt for Ændringsforslaget, vilde man selvfølgelig ogsaa stemme for Forlængelsen af de nuværende Menighedsraad. Det er jo en Mulighed, og nu faa vi se, om det bliver den Mulighed, der bliver til Virkelighed, eller den, at der ikke bliver vedtaget noget fælles af Folketing og Landsting; i sidste Fald er man paa det, der hedder bar Bund, saa dø de nuværende Menighedsraad hen den 1. Januar 1910, og man har ikke nogen Arvtager efter dem. Det er vistnok en sikker Sandhed, naar jeg siger, at dette i store Kredse af Befolkningen ikke vil blive modtaget med nogen særlig stor Sorg. Man hører sige og læser det i Aviserne i disse Dage og har for Resten hørt det i lang Tid af forskellige Folk, ogsaa af Mænd, om hvem man maaske ikke antog, at de nærede saadanne Anskuelser, jeg har hørt det for ganske nylig i Dag: Nej, hellere end den Ordning, der nu forsøges gennem Hovedforslaget, saa ned paa bar Bund! Saa Sorgen vil, som sagt, ikke være overdreven stor i mange kirkelige Kredse, ikke i de mest udviklede kirkelige Kredse, og den vil heller ikke blive særlig stor i mange Kredse udenfor disse.

Hvis man skulde komme til at staa paa bar Bund, var der forskellige Ting, man straks maatte tage i Betragtning, og hvor man straks maatte spørge om, hvorvidt der dog ikke skulde forsøges en Ordning af de og de Ting, og i saa Henseende vil jeg sige, hvad jeg for øvrigt har udtalt baade i dette høje Ting og i Landstinget for faa Dage siden, at dersom man kom til at staa paa bar Bund, idet der fra Begyndelsen af næste Aar at regne ingen Menighedsraad var, vilde jeg bestræbe mig for at lade Beboerne af de Sogne, der ønske det, naar der bliver Embedsledighed, faa Lejlighed til at udtale deres Mening nogenlunde paa samme Maade, som Menighedsraadene ved Embedsbesættelser nu have udtalt deres Mening paa. Naar man har udrakt sin Haand saa stærkt, som man har gjort det

i denne Sag, er det ikke sømmeligt og næsten ugørligt at drage Haanden ganske tilbage.

Efter den Anledning, som nogle Udtalelser af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) gav, vil jeg tilføje et Par Ord. Jeg er ligesom det ærede Medlem ganske paa det rene med, at Rigsdagen har i den forløbne Aarrække stillet sig uhyre forstaaende og frisindet overfor Kirken og Menighederne i alle de Krav, som angik Kirkens og Menighedens indre Liv; det synes jeg er ubenægteligt, og det er grumme glædeligt at kunne sige det, og jeg er paa det rene med, at Menigheden vilde have været mindre frit stillet, end den er nu, under en Kirkeforfatning som den, det kirkelige Udvalg kunde tyde paa var projekteret. Kirken og Menigheden ere friere stillede under de nuværende Forhold, hvor den staaer med Rigsdagen lige overfor sig, den Rigsdag, der har stillet sig forstaaende og frisindet, hvor det gjaldt de indre kirkelige Krav og indre Menighedskrav, og er mere frit stillet, end den vilde være lige overfor den kirkelige Forfatning, som dette kirkelige Udvalg skulde være en Antydning af. Jeg vil for mit eget Vedkommende, saa længe jeg er Minister, bestræbe mig for at administrere saadan i alle de Spørgsmaal, der angaa Forholdet mellem Stat og Kirke, at det kan mærkes, at der administreres ud fra saa frisindede kirkelige Synspunkter, som det indenfor de gældende Loves Rammer er muligt at administrere.

Ordføreren (J. C. Christensen): Naar jeg har begæret Ordet nu, er det, fordi jeg, da jeg først havde Ordet, ikke kunde udtale mig nærmere om Ministerens Stilling til det foreliggende Forslag. Det er jo ellers ganske sædvanligt, at Ordføreren kan udtale sig derom. Det kunde jeg ikke, thi da jeg henvendte mig til den højtærede Minister og talte med ham, udtalte han, at han vilde indtage en neutral Stilling til Sagen. Det er denne neutrale Stilling, vi nu have hørt den højtærede Minister udtale sig om. Det stod ikke ganske klart for mig, hvad en neutral Stilling egentlig var her i dette Spørgsmaal. Den neutrale Stilling, som Ministeren indtager, have vi nu hørt var den, at han anbefalede Folketinget at stemme for det Forslag, som er vedtaget her den 10. December. Det samme anbefalede jo for øvrigt det ærede Medlem fra Vraa (Grønberg) paa et Mindretals Vegne. Men se,